

1193794

Iedereen bewust van Water

Coalitieakkoord 2015 - 2019

Iedereen bewust van water

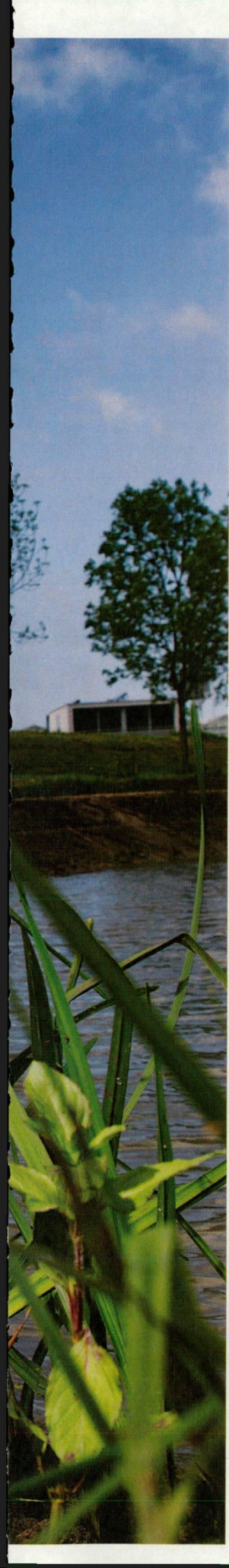
Voor u ligt het coalitieakkoord Iedereen bewust van water. Na de voorspoedig verlopen waterschapverkiezingen van 18 maart 2015 hebben de gekozen partijen VVD, Algemene Waterschapspartij, CDA, Water Natuurlijk en de geborgde categorieën Bedrijven en Ongebouwd een coalitieprogramma voor de periode 2015-2019 opgesteld en verwoord in een akkoord. Dit coalitieakkoord kan rekenen op breed draagvlak in de verenigde vergadering en vertegenwoordigt de diversiteit aan inwoners, bedrijven, agrariërs en instellingen in het meest drukbevolkte deel van Nederland.

De hoge intensiteit van wonen, werken en recreëren in het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland zorgt voor een veelheid aan belangen en ambities die waargemaakt willen worden. Wij kunnen met recht zeggen dat de opgaven van toekomstgericht waterbeheer in ons gebied complex zijn. Dit alles in een gebied dat goeddeels onder de zeespiegel ligt. In dat speelveld is Delfland verantwoordelijk voor het voorkomen van overstromingen, de zorg voor droge voeten, een gezond watersysteem en het zuiveren van huishoudelijk afvalwater.

Wij kunnen het als waterschap niet alleen. Samenwerking is de succesfactor voor een toekomstbestendige leefomgeving. De samenwerking strekt zich uit tot alle lagen van de maatschappij. Inwoners van Delfland zullen meer betrokken worden bij het werk van het waterschap. Met onze medeoverheden is het noodzakelijk samen op te trekken om dit gebied voor onze toekomstige generaties leefbaar te houden. Met maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, universiteiten en kennisinstellingen zoeken wij naar nieuwe oplossingen om belangen van een ieder zoveel mogelijk te kunnen bedienen. Vanuit de verantwoordelijkheid van onze positie als functionele overheid zorgen wij voor de primaire basisvoorwaarden in dit gebied om "iedereen bewust van water" te laten zijn. In dit coalitieakkoord zijn de voornemens ten aanzien van die opdracht voor de komende vier jaar geformuleerd.

Onze opdracht

Hoe mooi zou het zijn als de inwoners van Delfland actief betrokken zijn bij het waterbeheer en bewust zijn van de maatregelen die zij zelf kunnen nemen. Inwoners zijn in staat om zelf afwegingen te maken ten aanzien van de inrichting van de eigen leefomgeving en het duurzaam omgaan met water. In bewonersverenigingen spreken zij met Delfland en de gemeente over maatregelen om wateroverlast te verminderen en het watersysteem gezond te houden. Sociale innovatie en ICT-technieken ondersteunen de bewustwording en het verkrijgen van waterinzicht. De coalitie vindt het een hoofdopdracht om de komende vier jaar het waterbewustzijn van inwoners te vergroten en ze actief te betrekken bij het waterbeheer in de eigen leefomgeving.

De deuren van het waterschap moeten open, heel ver open, zodat de buitenwereld als water naar binnen kan stromen. Delflands opdracht is om meer dan ooit midden in de maatschappij te staan en van daaruit samen met iedereen die zich aangesproken voelt de waterveiligheid en leefbaarheid te verbeteren.

De OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) heeft in 2014 een adviesrapport uitgebracht over het waterbeheer in Nederland. Zij concluderen dat het Nederlandse waterbeheer klaar is voor de toekomst. De OESO prijst de bestuurlijke organisatie van het waterbeheer, die zich steeds heeft aangepast aan nieuwe omstandigheden. Het waterschap als model is een toonbeeld voor de wereld. Ook constateert de OESO dat het waterbewustzijn bij Nederlanders opvallend laag is en dat de kwaliteit van het oppervlaktewater achterblijft. Inwoners en bedrijven zijn zich te weinig bewust van de hoeveelheid werk die dagelijks wordt verricht om in dit gebied, onder de zeespiegel, te kunnen wonen, werken en recreëren. Op dit vlak moet een inhaalslag worden gemaakt.

Waterbewustzijn

De coalitie gaat in het realiseren van een waterbewuste maatschappij verder dan het uitbrengen van folders of het plaatsen van een informatiebord over het werk van het waterschap. Onze taken en onze werkzaamheden voeren wij uit ten behoeve van inwoners, (agrarische) bedrijven en instellingen in ons gebied. Het is de kunst om juist bij de uitvoering van die taken aan te sluiten bij de beleving en behoeften van de maatschappij. Dit komt tot uitdrukking in de ambities van de coalitie voor de komende vier jaar. Het resultaat is dat de inwoners, (agrarische) bedrijven, instellingen en medeoverheden in ons gebied over vier jaar:

- zelf maatregelen nemen om het stedelijk gebied klaar te maken voor de klimaatverandering en dat het logisch is een regenton te gebruiken om duurzaam om te gaan met water;
- verontreiniging van het oppervlaktewater continu te voorkomen, zodat ze hiermee een bijdrage leveren aan een gezond watersysteem dat multifunctioneel ingezet kan worden;
- ruimte geven aan het watersysteem om ook voor de toekomst droge voeten te houden en de ecologie de ruimte bieden om tot ontwikkeling te komen;
- kansen hebben benut om met ons als beheerder duurzaam gebruik te kunnen maken van het watersysteem en de waterzuiveringen;
- kennisprogramma's zijn ontwikkeld die voor Delfland kosteneffectieve maatregelen opleveren en zorgen voor versterking van Delflands positie als waterschap;
- kennis hebben van het waterschapswerk.

Ambities en speerpunten

In dit hoofdstuk heeft de coalitie opgenomen welke ambities zij heeft op het water- en zuiveringsbeheer en wat de speerpunten zijn voor de periode tot en met 2019. Vertrekpunt bij de uitvoering van taken zijn doelmatigheid en soberheid waarbij wij voorkomen dat er “koppen” komen op landelijke en Europese wetgeving. De coalitie verwerkt deze ambities tot strategische doelen voor de komende jaren die landen in het Waterbeheerplan 2016-2021. De coalitie heeft nadrukkelijk gezocht naar ambities en speerpunten die passen bij vraagstukken van inwoners, (agrarische) bedrijven, instellingen en medeoverheden en die een antwoord zijn op toekomstige ontwikkelingen. Een toekomstbestendig waterbeleid is het resultaat.

Stedelijk waterbeheer & klimaatadaptatie

De intensieve verstedelijking en de economische waarde van de regio maakt Delfland als waterschap uniek. Door de verstedelijking (inclusief de glastuinbouw) is het gebied met name in de stad gevoelig voor klimaatverandering. Extreme buien en droogte zullen hoe dan ook vaker voorkomen. Daarnaast zal de hittestress in de stad toenemen en zorgen voor leefbaarheidsproblemen. Dit in de context dat de druk op de ruimte zal toenemen. Prioriteit voor Delfland is het waarborgen van de veiligheid en het aanpassen aan het veranderende klimaat. Samen met alle gemeenten in het gebied zal Delfland een programma ontwikkelen om toe te werken naar klimaatadaptieve steden en glastuinbouwgebieden. Onder de slagzin Onthard de Stad en het Glas wordt gewerkt aan duurzaam waterbeheer. Hierbij wordt het vraagstuk van veiligheid gecombineerd met ruimtelijke ontwikkeling en de vervlechting van functies (bijvoorbeeld de bebouwde dijk). Een veilige en leefbare stad die aangepast is aan de veranderingen van het klimaat.

Speerpunten 2015-2019:

- **Waterveiligheid, stevige dijken voorop.** De primaire keringen (dijken en duinen) voldoen aan de gestelde normen, het huidige investeringsprogramma voor de regionale keringen wordt voortgezet, zodat deze ook voldoen aan de norm.
- **Klimaatadaptatie.** Door samen met andere overheden in te zetten op kennisontwikkeling en innovatieve oplossingen (pilots) zorgen wij voor een nieuwe set aan maatregelen voor de gestelde uitdagingen.
- Delfland werkt met waterschappen samen op de bestrijding van **muskusratten**. In dit samenwerkingsverband zullen wij aangeven dat bestrijding moet plaatsvinden op basis van moderne technieken en inzichten om de veiligheid te waarborgen en zo min mogelijk dieren te doden.
- **Water vasthouden.** Onder de slagzin Onthard de Stad en het Glas gaan wij met gemeenten en de glastuinbouw aan de slag om hemelwater langer vast te houden, voordat het in het watersysteem terechtkomt. Wij stimuleren inwoners, (agrarische) bedrijven, instellingen en gemeenten actief bij het nemen van effectieve maatregelen.
- **Een proactieve watertoets**, ook bij grotere projecten. Hierdoor kan Delfland veel eerder aangeven welke alternatieven vanuit het water de voorkeur genieten.

Strategische doelen

- De waterkeringen veilig. Ze worden goed onderhouden en periodiek beoordeeld op stabiliteit en hoogte. Als ze niet voldoen aan de norm worden passende maatregelen genomen, afgestemd met de omgeving en risico gestuurd.
- Delfland voert de zorgplichten integraal uit en koppelt de werkzaamheden aan de steeds sneller veranderende omgeving.
- Delfland gaat op basis van de principes van strategisch omgevingsmanagement planvorming en gebiedsprocessen inrichten.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden kansen benut. Waar mogelijk combineert Delfland de belangen met die van gebiedspartners en worden maatregelen genomen om de bijdrage van het watersysteem aan de ruimtelijke kwaliteit en belevings- en gebruikswaarde voor inwoners en bedrijven te vergroten.
- Delfland stelt de Waterschapverordening integraal op waarbij alleen de strikt noodzakelijke regels en procedures zijn opgenomen.

Gezond, schoon & zoet water

Het waterschap heeft de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het watersysteem kwalitatief gezond is, voldoet aan de wettelijke normen (dichten doelgat¹) en geschikt is voor de vele functies in het gebied. Dit betekent dat het water vrij moet zijn van overvloedige hoeveelheden nutriënten, bestrijdingsmiddelen, medicijnresten en hormoonverstorende stoffen, microplastics, en dat het water zoet moet zijn. In de ideale situatie wordt het oppervlaktewater multifunctioneel gebruikt en is het in balans met economie en ecologie. Het watersysteem van Delfland is hier nog ver van verwijderd en ook voor de toekomst staat gezond en zoet water onder druk. In een programma gezond en zoet water worden opgaven ten behoeve van het verbeteren van de waterkwaliteit en het borgen van de belangen voor een duurzame, zelfvoorzienende zoetwatervoorziening uitgewerkt. Delfland werkt toe naar een emissieloos beheergebied. Om dit te bereiken wordt er maximaal ingezet op het terugdringen van verontreinigingen naar oppervlaktewater en het duurzaam sluiten van de kringloop voor water, energie en grondstoffen, zoals verwoord in het Deltaprogramma. Hierbij worden kansen in het gebied ten volle benut om de ambities te kunnen realiseren.

Speerpunten 2015-2019:

- **Bewustzijn** van de waterkringloop is een belangrijk element, oftewel awareness zoals de OESO aangeeft; wat er niet inkomt, hoeft het waterschap er ook niet uit te halen. Dat scheelt kosten en regeldruk en zorgt voor water van een goede kwaliteit.
- **Sluiten van de kringlopen** bevordert het duurzaam omgaan met ons watersysteem. Integraal beleid op kringloopsluiting wordt ontwikkeld waarbij Delfland streeft naar het kunnen voorzien in de eigen waterbehoefte. Hiervoor kunnen de zuiveringen dienen als bron van zoet water. Tegelijkertijd moeten de emissies van verontreinigende stoffen naar ons watersysteem sterk worden teruggebracht.
- **Structureel beleid** op gezond, schoon en zoet water. Brongericht beleid valt te verkiezen boven effectgericht beleid, alleen niet altijd economisch haalbaar. Delfland streeft naar een economisch optimale mix van bron- en effectgerichte maatregelen in goede samenwerking met het bedrijfsleven. Hierbij hoort ook het maken van goede afwegingen om riooloverstorten naar oppervlaktewater te voorkomen.
- De goede ervaringen opgedaan met het project **Gebiedsgericht meten** in de glastuinbouwgebieden wordt voortgezet en uitgebouwd. Dit betekent dat er blijvend wordt geïnvesteerd in voorlichting, regulering en handhaving van wet- en regelgeving, ook digitaal. Om hiermee het bewustzijn bij ondernemers te vergroten.
- **Zwemwater**. Delfland continueert het ingezette beleid en zet alleen in op zwemwateren als ook de beheerder van het desbetreffende water inzet pleegt.
- **Borgen van belangen** en participeren in regionale en landelijke ontwikkelingen. Zowel voor de zoetwatervoorziening als voor het terugdringen van verontreinigingen van het watersysteem is nationale en Europese inzet nodig. Om het doelgat in de chemische waterkwaliteit te dichtten zal ook het rijksbeleid hiertoe voldoende handvatten moeten bieden en blijven wij de ontwikkeling van landelijke en Europese wet- en regelgeving beïnvloeden. Totdat de kringloop gesloten is, blijven wij participeren in de ontwikkelingen en processen rond het Brielse meer en het Kierbesluit, de trapjeslijn in de Nieuwe waterweg en de verdieping ten behoeve van het havenbedrijf. De kosten die het gevolg zijn van of samenhangen met rijksbesluiten en die raken aan onze zoetwatervoorziening, dienen door het rijk gedragen te worden.
- **Samenwerking** met belangenorganisaties is essentieel om de ambities waar te maken. De coalitie zal investeren in goede samenwerking met belanghebbende partijen en bondgenoten zoals de land- en tuinbouwsector, natuur- en milieuorganisaties en de drinkwaterleidingbedrijven.

¹ Doelgat is het verschil tussen de huidige en de gewenste situatie

Strategische doelen

- Delfland heeft in 2017 de strategie vastgesteld om op een toekomstbestendige wijze de kringlopen te sluiten en zelfvoorzienend te kunnen zijn in de waterbehoefte.
- In 2019 is de chemische waterkwaliteit zodanig dat met een voortgaande ontwikkeling van de ecologische en chemische waterkwaliteit de KRW-doelen in 2027 zijn gehaald.
- Delfland zet zich in voor een (kosten)effectieve zoetwatervoorziening, nu en in de toekomst in lijn met het Deltaprogramma.
- De aangewezen zwemwaterlocaties voldoen aan de EU-zwemwaterrichtlijn en er is alleen bij uitzondering een negatief advies als gevolg van blauwalg en bacteriën.

Watersysteem

De inrichting van het watersysteem van Delfland zowel in de polders als in het boezemsysteem voldoet nog niet aan de eisen ten aanzien van het voorkomen van wateroverlast en het bereiken van een goede ecologische toestand. Delfland heeft hier in de komende planperiode nog veel te doen. Investerings- en maatregelen worden genomen om het watersysteem verder te verbeteren. Daarbij is een integrale blik op de inrichting van het watersysteem nodig om te komen tot de meest doelmatige en effectieve maatregelen, rekening houdend met de functies van het gebied. Dit leidt tot het koppelen van de ruimtelijke opgaven, samen met de beheerders van het gebied, voor waterkwantiteit en waterkwaliteit in de uitvoering.

Daarnaast zorgt de koppeling van de investeringen van wateroverlast en ecologie ervoor dat er grotere meerjarige programmering en bundeling van werk mogelijk is. Het aanbesteden van grotere volumes is voor Delfland aantrekkelijk. Hoe langjariger en groter de opdracht aan de markt, hoe meer focus de markt aanbrengt ten aanzien van continuïteit, investeren, het pakken van schaalvoordelen en inzet van nieuwe expertise en kennis. Een betere prijs, meer verantwoordelijkheidsgevoel bij de markt en efficiencyvoordelen bij Delfland zijn door deze koppeling te bereiken. Delfland zorgt er tevens voor dat een goede prijs/kwaliteitverhouding geborgd is.

Speerpunten 2015-2019:

- **Investeren in het watersysteem.** De huidige investeringsprogramma's om de waterkwantiteit (NBW) en de ecologische waterkwaliteit (KRW) te verbeteren worden geïntegreerd. Daarmee wordt het watersysteem integraal bekeken en verbeterd. Tevens ontstaan grotere volumes, waardoor de markt beter kan worden ingezet.
- **Boezemsysteem.** Er wordt gewerkt aan een visie op de boezem. Deze visie geeft zicht op de langetermijnontwikkeling van ons hoofd-aan- en -afvoersysteem. De boezem is daarbij voor aan- en afvoer, en voor een goede ecologische ontwikkeling van het hoofdwatersysteem. De uitwerking van de visie op de boezem wordt integraal bekeken waarbij waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid in balans is gebracht.
- **Vissen** krijgen bij Delfland de ruimte om vrij te migreren. Gefaseerd worden de kunstwerken in het watersysteem aangepast. De hoofdmigratieroutes van vissen hebben daarbij de eerste prioriteit. Nationale en Europese regels die hierop van toepassing zijn worden geïncorporeerd. Het beleid voor vissen wordt in nauwe betrokkenheid met de leden van de visstandbeheercommissies opgesteld.

- **Evalueren van investeringen.** Vooraf worden omvangrijke investeringsprojecten voorzien van een maatschappelijke kosten-batenanalyse. De investeringen voor de Kaderrichtlijn water worden geëvalueerd zodra de maatregelen een kans hebben gehad om tot ontwikkeling te komen.
- **Vaarwegbeheer.** De provincie heeft het vaarwegbeheer laten vallen, waardoor er nu een vacuüm ontstaat. Delfland pakt het beleid van de provincie op en grijpt dit aan om het waterbewustzijn te bevorderen en brughogtes te uniformeren met het oog op recreatief medegebruik.
- **Bodemdaling en grondwaterproblematiek** zijn onderwerpen die hernieuwde en prominentere aandacht behoeven. Inwoners ervaren overlast door bijvoorbeeld natte kruipruimten. Samen met gemeenten agendaert Delfland deze onderwerpen. Een deel van het innovatiefonds wordt ingezet op het zoeken naar innovatieve oplossingen om de bodemdaling het hoofd te bieden.
- Als maatschappelijke organisaties met verzoeken komen om, gericht op de waterbeheertaken van het waterschap, een bijdrage te leveren aan het verbeteren van beheer voor het **weidevogelbestand** zal Delfland dit nadrukkelijk afwegen.

Strategische doelen

- In 2019 zijn voldoende maatregelen genomen zodat in 2021 98 procent van het oppervlak van het beheergebied aan de normering voor inundatie kan voldoen.
- In 2019 is de inrichting, het beheer en de waterkwaliteit in de KRW-waterlichamen en in overige delen van het watersysteem zodanig dat met een voortgaande natuurlijke ontwikkeling de KRW-doelen in 2027 worden gehaald en het overige water voldoet aan de wensen van inwoners, (agrarische) bedrijven, gemeenten en Delfland.

Afvalwaterketen en zuivering

Het zuiveren van afvalwater kenmerkt zich door het bedrijfsmatige karakter daarvan. De uitdaging voor de komende jaren ligt in het anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en het tijdig hierop aanpassen van het bedrijfsmatige zuiveringsproces. De geluiden uit de Europese Unie om strengere wet- en regelgeving betreffende het zuiveren van afvalwater worden immers steeds luider. Op nationale schaal hebben waterschappen en gemeenten afspraken gemaakt over het bevorderen van de doelmatigheid van de afvalwaterketen en het verminderen van de kosten. Technologische innovaties en ontwikkelingen maken het mogelijk meer stoffen te verwijderen uit het afvalwater en goedkoper grondstoffen en energie terug te winnen.

De coalitie zet zich ervoor in om de doelmatigheid van de zuiveringen blijvend te verbeteren en tegelijk de zuiveringsinstallaties aan te passen aan de nieuwe ontwikkelingen. Dit doet Delfland samen met de meest betrokken partners in de waterketen, de gemeenten, drinkwaterbedrijven en onze buurwaterschappen.

Speerpunten 2015-2019:

- **Met PPS-partner Delfluent** wordt een toekomstagenda gemaakt waarin samenwerking wordt bevorderd en waarbij afspraken worden gemaakt over het verder optimaliseren van het financieel perspectief, en er een bezuinigingsbijdrage wordt geleverd aan de afdracht.
- **Het zuiveringscomplex van Delfland** is voor de komende decennia voldoende om de groei van de bevolking te kunnen faciliteren. Speerpunt voor de coalitie is het verder optimaliseren van het zuiveringscomplex, de verdeling en het aanbod

van afvalwater, om de effectiviteit van de zuiveringsinstallaties nog verder te verbeteren. Samenwerking met de buurwaterschappen wordt hierbij nadrukkelijk gezocht.

- **Voor de afvalwaterzuiveringen** van Delfland wordt actief geanticipeerd op strengere regels ten aanzien van het zuiveren van afvalwater. De zuiveringen van op die manier een belangrijke bijdrage leveren aan het programma voor een gezond en zoet watersysteem.
- **De samenwerking in de afvalwaterketen** zal een belangrijke bijdrage moeten leveren aan het verminderen van de kosten van de keten en het bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening. Een doelmatige afvalwaterketen is hierbij het streven. Beleid hiertoe zal worden voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd.

Strategische doelen

- Het transport- en zuiveringssysteem is doelmatig ingericht en blijft ten minste voldoen aan de afnameverplichting en de wettelijke eisen voor het transporteren en zuiveren van afvalwater en voor de slibverwerking.
- In 2019 zijn alle voorbereidende technologische maatregelen getroffen om op een toekomstbestendige wijze de kringlopen te sluiten en de zuiveringen te kunnen door ontwikkelen tot energie-, grondstoffen- en zoetwaterfabrieken.

Investeren op beheer

Delfland heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de eigen infrastructuur. Dit in ogenschouw nemend zal er komende periode aandacht moeten uitgaan naar het vormgeven van het beheer van onze infrastructuur. De uitdaging ligt er nu om ervoor te zorgen dat deze investeringen ook goed ingebed zijn in beheer- en onderhoudsplannen. Vervangingscycli en goed asset management van de eigendommen moeten prominenter in beeld komen. De kennis van de asset managementsystematiek aanwezig bij onze PPS-partner Delfluent zal optimaal worden benut. Beheer draagt daarnaast bij aan het plezierig wonen, werken en recreëren. Dit betekent dat het beheer veel meer naar buiten gericht is en in samenwerking met andere beheerders gezocht wordt naar optimalisatie en integratie van beheertaken. Beheer van het watersysteem moet er uiteindelijk toe leiden dat iedereen van water kan genieten en gericht is op het gebruik van het water.

Speerpunten 2015-2019:

- Nadrukkelijke aandacht voor **beheer en onderhoud** zal bevorderd worden in alle inhoudelijke programma's van Delfland en het financieel systeem. Om integraliteit en uniformiteit van beheer te krijgen, zal er gewerkt worden met een coördinerende portefeuillehouder die de taak heeft dit beheer verder te ontwikkelen tot geïntegreerd asset management voor de infrastructuur van Delfland.
- **Beheerstrategie.** Delfland stelt een integrale beheer- en onderhoudstrategie op. In deze strategie is nadrukkelijk aandacht voor kosteneffectiviteit. Ons regulering- en toezichtinstrumentarium maken hier onderdeel van uit. Bij alle toekomstige investeringsvoorstellen worden niet alleen de onderhoudskosten in beeld gebracht, ook de bijdrage aan de beheer- en onderhoudstrategie worden toegelicht. Hierdoor wordt het voor het bestuur mogelijk om nut en noodzaak van de investering op dat moment en voor de langere termijn af te wegen.
- **Recreatief medegebruik.** Delfland voert de kerntaken uit om daarmee functies te faciliteren. Recreatief medegebruik is weliswaar geen kerntaak, en eerder van

gemeenten en recreatieschappen. In voorkomende gevallen zal Delfland positieve ontwikkelingen actief ondersteunen. Dit geldt eveneens voor maatregelen die betrekking hebben op de cultuurhistorie en het erfgoed.

Strategische doelen

- Door intensivering en optimalisering van het beheer en onderhoud wil Delfland het watersysteem kosteneffectief in stand houden. Door het juiste beheer wordt de waterveiligheid geborgd, de wateroverlast en het –tekort zoveel mogelijk voorkomen en kan de waterkwaliteit worden beschermd en verbeterd.
- Delfland wil met de beheerders van de openbare ruimte komen tot gezamenlijke, op asset management gestoelde, beheerplannen. Ook wil Delfland afspraken maken over de koppeling van beheermiddelen en zo een bijdrage leveren aan de verbetering van de leefomgeving.
- Delfland ontwikkelt een integrale en actuele legger voor alle waterstaatswerken.

Duurzaamheid en innovatie

Twee onderwerpen zouden bij Delfland in alles moeten terugkomen. Bij elk project, proces en activiteit worden de innovatieve mogelijkheden en de meest duurzame wijze van uitvoering meegenomen in de afwegingen. Delfland blijft zich in de komende bestuursperiode hierop profileren.

Duurzaamheid

Delfland heeft de afgelopen jaren duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd op het moment dat zich daartoe een goede kans voordeed. Kansen pakken als deze voor de langere termijn kosteneffectief zijn. Duurzaamheid gaat niet alleen over kosten/baten maar vooral over maatschappelijke winst, in eerste instantie op watergebied. Hierin zal de coalitie iedere keer de afweging maken en waar mogelijk combineert Delfland de belangen met die van andere gebiedspartners.

Innovatie

De nieuwe ontwikkelingen die op ons afkomen vragen om een duidelijke innovatieagenda met een daaraan gekoppeld innovatieprogramma. Delfland beschikt sinds enkele jaren over een innovatiefonds waaruit belangrijke innovatievraagstukken worden gefinancierd. Innovaties staan niet op zichzelf, ze zijn er om de doelen van Delfland dichterbij te brengen. De inzet van het innovatiefonds zal dan ook vooral daarop geënt moeten worden.

Bij de uitvoering van onze wettelijke taken levert een duurzaamheidsperspectief meerwaarde voor het uitwerken van ons innovatieprogramma. Momenteel hergebruiken wij het water uit het Brielse meer ten behoeve van ons eigen peilbeheer. In de toekomst willen wij mogelijk het effluent van de zuiveringen hergebruiken. Hiermee worden wij zelfvoorzienend. Kunnen wij nieuwe bestemmingen vinden voor bagger, anders dan het te storten en kunnen wij ons groenafval van het maaien van slootkanten gebruiken voor productie van groene energie? Warmte- en koudeopslag kunnen wij koppelen aan ons watersysteem, zoals deels uit te werken in het project Smart polder. Duurzaam denken en doen kan tot in de haarvaten van ons werk leiden tot kansrijke initiatieven.

Speerpunten 2015-2019:

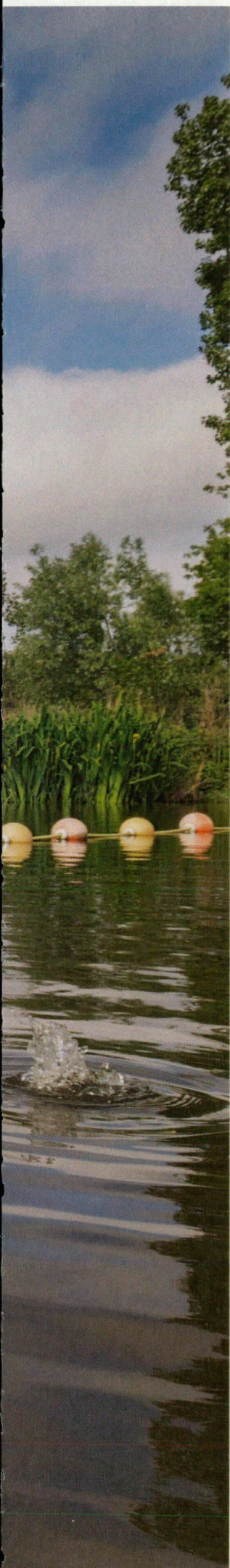
- **Innovaties** worden, mede in samenwerking met de kennisinstituten, ontwikkeld in elk begrotingsprogramma, de coördinatie en stimulering van innovatie zit bij één

portefeuillehouder.

- Het waterschap fungeert als launching customer en ondersteunt innovaties in het eigen beheergebied via een jaarlijkse **innovatieagenda** en een **innovatiefonds**. Het innovatiebeleid wordt mede gericht op de problemen en behoeften van inwoners en (agrarische) bedrijven.
- Delfland voldoet minimaal aan de **duurzaamheidsafspraken** voor 2020 zoals vastgelegd in het klimaatakkoord Unie-Rijk (2010).
- Delfland streeft er naar om de eigen innovaties te **patenteren** of anderszins het eigendomsrecht te beschermen. Daarbij willen wij voorkomen dat andere overheden hoge kosten moeten maken voor nieuwe gepatenteerde technieken.

**Strategie, bestuur
en organisatie**

Om op een adequate manier te kunnen inspelen op technische, klimatologische en maatschappelijke ontwikkelingen en op de afspraken die wij met onze belangrijkste samenwerkingspartners hebben, zal Delfland steeds meer integraal moeten werken. Integratie is nodig in dit gebied, het is hier immers schipperen met de ruimte. Belangrijke succesfactor voor integraal werken is dat het bestuur in de aansturing van de organisatie integratie bevordert. Integraliteit start dus bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Er is daarom gekozen om bestaande programma's te hernieuwen en de portefeuilles een integraal karakter te geven. Met een verdeling waarbij naast de integraliteit in de portefeuille ook gezocht is naar een verdeling waarbij er tussen portefeuilles onderling afhankelijkheden zijn. Daarmee krijgen de hernieuwde programma's eveneens een onderlinge afhankelijkheid. Het concept Waterbeheerplan 2016-2021 wordt door het college van dijkgraaf en hoogheemraden aangepast alvorens het wordt vrijgegeven voor vaststelling in de verenigde vergadering en de inspraak rondom de zomerperiode van 2015.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden trekt daarbij op als integraal verantwoordelijk, collegiaal bestuur. De ambities en speerpunten worden uitgewerkt naar de hernieuwde programma's en portefeuillevaardelijkheid. Binnen Delfland onderscheiden wij de volgende portefeuilles:

- Stedelijk waterbeheer & klimaatadaptatie;
- Gezond, schoon en zoet water inclusief coördinatie van beheer en onderhoud;
- Watersysteem;
- Afvalwaterketen en zuiveren;
- Financiën, innovatie en duurzaamheid;
- Organisatie.

Zie voor het volledige overzicht van de portefeuillevaardeling bijlage 1.

Een dergelijke portefeuillevaardeling heeft ook gevolgen voor de samenstelling van de commissies van de verenigde vergadering. Aan de verenigde vergadering wordt voorgesteld de volgende commissies in te stellen:

- De commissie Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering waarin ook Financiën, innovatie en duurzaamheid zijn ondergebracht;
- De commissie Gezond, schoon & zoet water en afvalwaterketen & zuiveren;
- De commissie Stedelijke water & klimaatadaptatie en watersysteem.

Hiermee ontwikkelt de coalitie een strategie waarbij wij onderscheidend zijn op uitvoering van onze speerpunten. Het bestuur zet belangrijke stappen om de strategische aansturing en de uitvoering van onze taken aan te passen aan de uitdagingen van de toekomst.

Zichtbaar besturen

De taken van het waterschap en de rol van het bestuur hierin zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het vergroten van het waterbewustzijn zal ook tot uitdrukking komen in de zichtbaarheid van het bestuur van Delfland. Hiertoe zal het bestuur de eigen instrumenten en verantwoordelijkheden aanpassen zodat de zichtbaarheid van het bestuur wordt bevorderd.

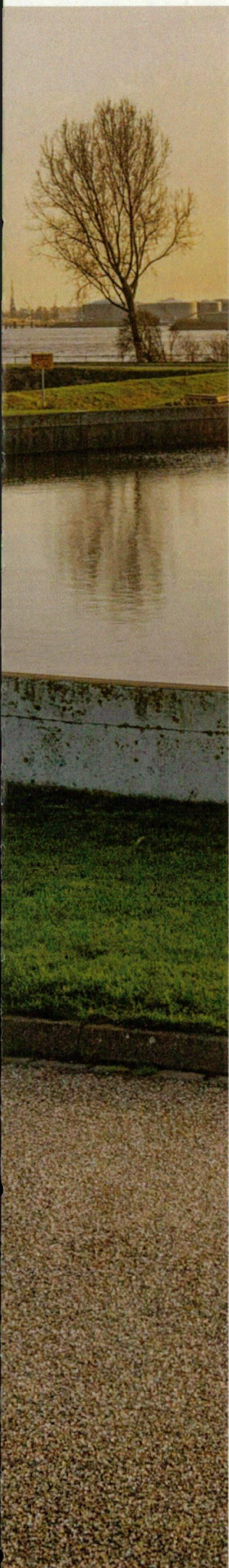
Speerpunten 2015-2019:

- **Waterbewust, bestuur naar buiten.** De verenigde vergadering stelt in samenwerking met de griffier een plan op om te komen tot een bestuur dat zelf actief is op het vlak van waterbewustzijn. In dit plan worden nieuwe mogelijkheden verkend om als algemeen bestuur meer naar buiten te treden en daarmee een sterkere binding aan te gaan met de maatschappij. Met een voet in de vergaderzaal en met een laars in het veld.
- **Burgerparticipatie.** De coalitie wil meer inzetten op en beter benutten van inwoners en (agrarische) bedrijven. Delfland gaat participatie van inwoners inzetten bij keuzes die Delfland in de komende coalitieperiode moet maken, die dicht bij de leefwereld van de burger liggen en, waarbij er ruimte is voor de inbreng van inwoners.
- **Reglement van orde.** Het reglement van orde van de verenigde vergadering zal worden aangepast. In ieder geval wordt in dit reglement opgenomen:
 - beperken van het aantal burgerleden (plaatsvervangers) per fractie;
 - leden en burgerleden mogen bij elke commissie als vervanger optreden;
 - per onderwerp voert slechts één vertegenwoordiger per partij het woord;
 - afspraken over de status van de informatieve VV.
- **Delegatiebesluit.** De coalitie wil de bestaande delegatieafspraken tegen het licht houden. De vraag hierbij is of de verenigde vergadering bij delegatiebesluiten ook beleid heeft geformuleerd waarbinnen het college van D&H de delegatie mag toepassen. Er wordt een formele werkgroep van de verenigde vergadering ingesteld onder leiding van de voorzitter van de verenigde vergadering om dit verder uit te werken. Daarbij komt onder andere aan de orde het delegatiebesluit in relatie tot de grip en sturing op de samenwerkingsverbanden.
- Delfland werkt in het bestuurlijke model van het **Monisme**. Een werkgroep van de verenigde vergadering heeft aan het einde van de vorige bestuursperiode onderzocht of de verhouding tussen dagelijks bestuur en algemeen bestuur een opfrisbeurt nodig heeft. Dit mede in het licht van de discussie die de OESO heeft geagendeerd over het waterbewustzijn en het politieke karakter van het waterschapsbestuur. De werkgroep van de verenigde vergadering zal samen met het nieuwe college een nadere uitwerking geven van het werken in een monistisch stelsel in het licht van een politieke kleuring van het waterschapsbestuur. De uitwerking van de werkgroep Monisme zal een inhoudelijke verbinding krijgen met de aanpassing van het delegatiebesluit.
- **Huisvesting.** Delfland is toe aan een grote onderhoudsbeurt voor de huisvesting van de ambtenaren en het bestuur. Een verbouwing is al enkele jaren in voorbereiding. Het nieuwe college van dijkgraaf en hoogheemraden werkt de eerder opgestelde voorkeursvariant 1 nader uit en de open einden, die nu nog aan de variant zijn verbonden, worden vertaald in financiële consequenties. De risico's worden helder in beeld gebracht en de post onvoorzien hierop afgestemd. Dit mondt uit in een voorstel aan de verenigde vergadering waarin een taakstellend krediet van maximaal 18,8 miljoen euro wordt gevraagd voor de verbouwing van de huisvesting van Delfland. Een voorwaarde daarbij is dat de toekomstige exploitatielasten van de huisvesting lager moeten zijn dan de huidige. Ook is er oog voor duurzaamheid.

- **Diversiteitsbeleid.** Delfland blijft inzetten op een organisatie met een zo mogelijke evenredige afspiegeling van de maatschappij.
- Begin 2016 wordt het **coalitieakkoord** geëvalueerd en eventueel aangepast.

Financieel kader

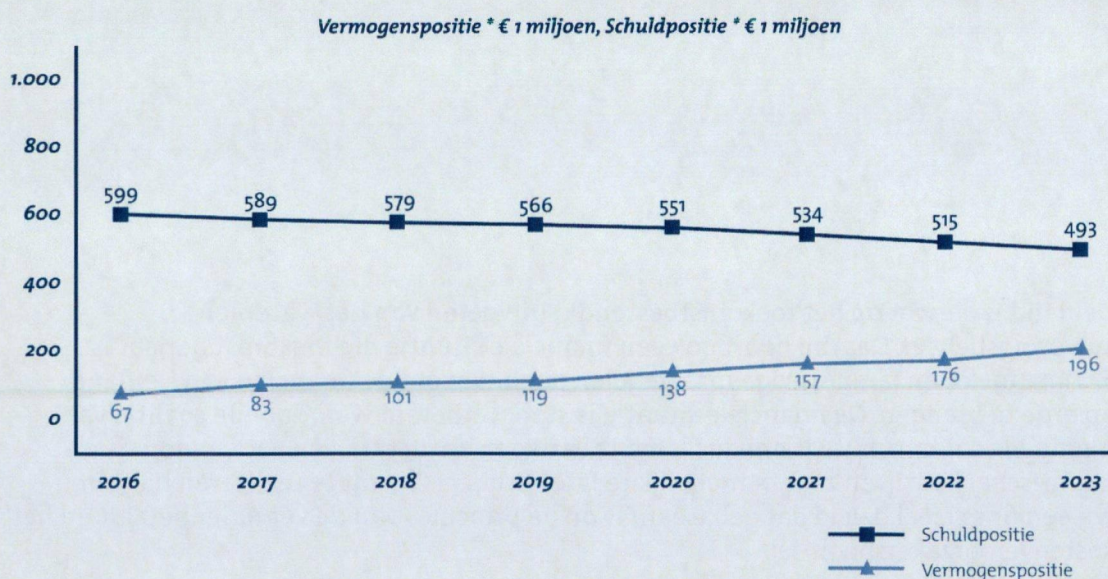
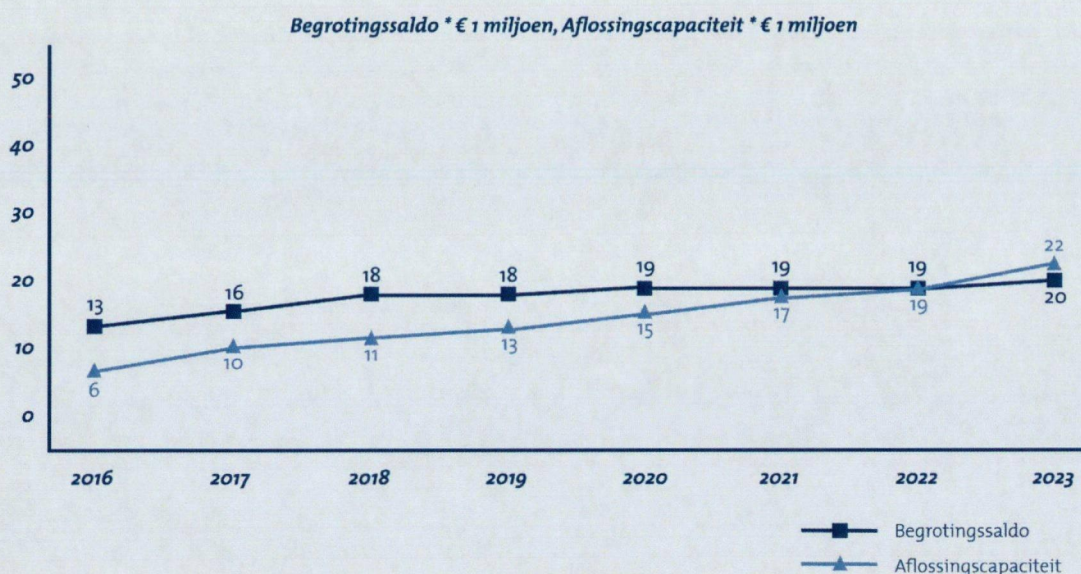
Delfland is gericht op het toekomstbestendig uitvoeren van het water- en zuiveringsbeheer. Daarbij hoort ook een financiële situatie die toekomst gericht is. Er zijn afgelopen jaren stevige maatregelen genomen om de financiën van Delfland op orde te brengen. De financiële situatie is sterk verbeterd waardoor de coalitie van mening is dat er ruimte is om de lasten te verlagen en de tarieven voor inwoners en (agrarische) bedrijven zo min mogelijk te laten stijgen. Om dit te realiseren hanteren wij een financieel beleid dat gebaseerd is op de principes van de vervuiler betaalt en het kostenveroorzakersbeginsel.

Afbouwen schuldenlast

De kosten van het waterbeheer mogen niet verder naar de toekomst worden doorgeschoven. Het waterschap kijkt aan tegen een hoge schuld, als gevolg van alle noodzakelijke investeringen uit het verleden. De coalitie gaat hard aan de slag om deze schuldenlast met een beheerste tariefontwikkeling aan te pakken. Hiermee zadelen wij toekomstige generaties niet op met een torenhoge schuld. Om dit te realiseren neemt de coalitie de volgende maatregelen:

- De ambities en taken van het waterschap, vastgelegd in het Waterbeheerplan 2016-2021, worden onverkort uitgevoerd;
- Beheerste tariefontwikkeling voor de komende vier jaar. Het tarief volgt grosso modo de inflatie en komt daarmee uit op 1,5 % per jaar;
- Er wordt een structurele bezuiniging doorgevoerd van 10 miljoen euro. Daarmee ontstaat er ruimte in de begroting die aangewend wordt om de schulden af te bouwen. Deze bezuiniging wordt in drie jaar gerealiseerd:
 - 5,5 miljoen euro in 2015;
 - 2 miljoen euro in 2016;
 - 2,5 miljoen euro in 2017.

Dit resulteert in het volgende geconsolideerde begrotingsverloop.

Iedereen betaalt zuiveringsheffing

Deze coalitie maakt de komende jaren werk van het steeds verder oplopen van de gedeerde inkomsten dat gepaard gaat met het kwijschelden van de waterschapbelastingen. Bij ongewijzigd beleid kan dit doorgroeien naar 19 miljoen euro aan kwijschelding. Deze gedeerde inkomsten moeten vervolgens worden opgebracht door de inwoners, (agrarische) bedrijven en instellingen die wel belasting betalen.

De coalitie is van mening dat de kosten die gemaakt worden voor het zuiveren van afvalwater door iedereen betaald moet worden. Iedereen veroorzaakt immers afvalwater (bad, toilet, koken etc.) en dat moet gezuiverd worden. Hier gaat het principe op van de vervuiler betaalt. Kwijschelding van deze heffing past niet meer in het huidige tijdsgewricht. De coalitie bouwt in een periode van twee jaar de mogelijkheid af om voor kwijschelding van de heffing voor afvalwaterzuivering in aanmerking te komen:

- In 2016 is, als aan alle randvoorwaarden is voldaan, nog maximaal 50 procent van de zuiveringsheffing kwijt te schelden;
- In 2017 is de kwijschelding van de zuiveringsheffing niet meer mogelijk;
- De uitvoering (met inbegrip van de positie van diep schrijnende gevallen) van de kwijschelding van de zuiveringsheffing wordt afgestemd met de andere partners in de Regionale Belastinggroep.

Alle opbrengsten die het afbouwen van de kwijschelding opleveren worden verdisconteerd in de hoogte van de zuiveringsheffing. Alle huishoudens in Delfland profiteren hier direct van. Ter indicatie kan dit betekenen voor een meerpersoonshuishouden dat zij in 2016 15 euro minder aan zuiveringsheffing betalen dan wanneer dit beleid niet wordt gevoerd. Inwoners betalen eenzelfde heffing voor de zuivering van het afvalwater afkomstig van het toilet, de douche en de afwas. Zo draagt uiteindelijk iedereen bij aan het gezond houden van ons watersysteem.

Verdeling van de lasten

De coalitie pakt ook het beleid aan ten aanzien van de kwijschelding voor de belasting op het watersysteem (de watersysteemheffing). Feitelijk kunnen alleen de huishoudens van Delfland gebruik maken van deze kwijschelding. Dit beleid blijft onverkort bestaan. In het huidige beleid wordt de kwijschelding echter gedragen door de huishoudens en door de geborgde categorieën. Deze situatie wordt veranderd, de kwijschelding van de watersysteemheffing wordt volledig gedragen door de huishoudens. Bedrijven, agrariërs en natuurorganisaties dragen daarmee niet meer bij aan de kwijschelding voor de watersysteemheffing.

De coalitie is daarbij van mening dat dit budget neutraal moet gebeuren. Verandering van beleid over kwijschelding van de watersysteemheffing mag er niet toe leiden dat de lasten voor huishoudens extra stijgen. Om deze reden wordt de verdeling van de lasten (de kostentoedelingsverordening) eenmalig aangepast en verandert het aandeel van de categorie ingezetenen van 57 % naar 54 % en het aandeel van de geborgde categorieën van 43 % naar 46 %.

In de wettelijke grondslag op de verdeling van de lasten is de weeffout nog steeds niet helemaal opgelost. Deze fout heeft als gevolg dat de economische waarde van wegen onevenredig hard drukken op de geborgde categorie Ongebouwd. Delfland maakt zich al jaren hard voor aanpassing van de wet op dit onderdeel. Delfland voert hierop ook komende jaren een actieve lobby en blijft zich onverkort via de Unie van Waterschappen inspannen om deze wettelijke weeffout te corrigeren. Om de kosten (veroorzaakt door de weeffout) voor de geborgde categorie Ongebouwd te mitigeren zal hiertoe jaarlijks 200.000 euro uit de egaliseringsreserve van de geborgde categorie Bedrijven ingezet worden.

De coalitie is van mening dat de lasten hiermee eerlijk wordt verdeeld en gedragen. De kostentoedelingsverordening wordt hiervoor eenmalig aangepast en de coalitie spreekt af dat de nieuwe verdeling van de lasten voor deze bestuursperiode vastligt.

Effecten van het financiële beleid

De optelsom voor dit financiële beleid van de coalitie voor de komende vijf jaar is doorgerekend voor acht veelvoorkomende voorbeeldprofielen. Hieruit valt op te maken dat de coalitie in staat is om de werkelijke kosten minimaal tot zeer gematigd te laten stijgen over de gehele periode zonder dat daarbij ingeboet wordt op de uitvoering van de kerntaken van het waterschap.

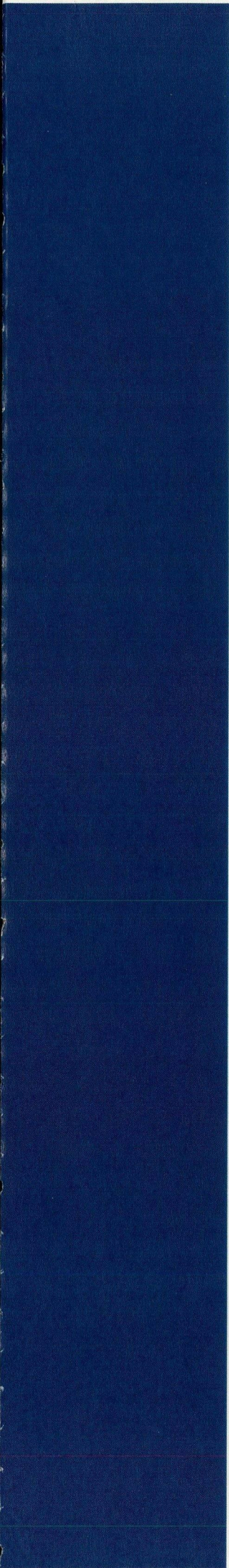
Profiel	2015	2016	2017	2018	2019
Alleenwonend, geen eigenaar	210,54	211,61	213,94	215,09	218,40
Meer personen, geen eigenaar	399,30	399,03	402,48	402,33	408,62
Alleenwonend, woning WOZ-waarde € 250.000	278,04	280,48	284,80	287,18	291,84
Meer personen, woning WOZ-waarde € 250.000	466,80	467,90	473,34	474,42	482,06
Bedrijfspand, WOZ-waarde € 5 miljoen, 100 v.e.	10.788,00	10.748,00	10.844,00	10.804,00	10.980,00
Veeteeltbedrijf, 40 hectare	3.696,00	3.549,80	3.616,81	3.676,76	3.659,81
Openbare landweg, 25 hectare	11.550,00	11.094,51	11.300,53	11.489,38	11.438,52
Natuurterrein, 25 hectare	107,00	109,00	111,00	113,00	114,00

Bedragen in euro

Begrotingsdiscipline verbeteren

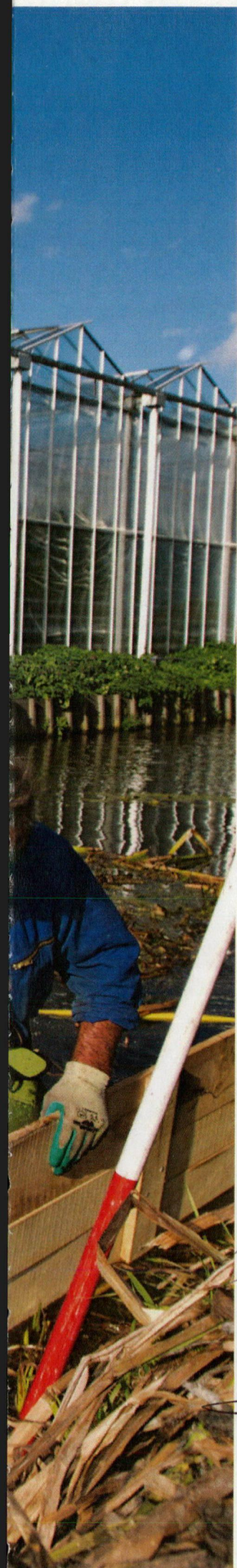
De coalitie gaat in de bestuursperiode nadrukkelijk toezien op het verder verbeteren van de begrotingsdiscipline om te voorkomen dat de kosten van Delfland alsnog verder toenemen. Dit vraagt om inzicht in financiële implicaties van voorstellen en om heldere keuzes te maken in wat Delfland wel en niet doet. Hiertoe worden de volgende begrotingsregels geïntroduceerd:

- Overschrijding van kosten binnen een begrotingsprogramma worden gefinancierd met bezuinigingen op andere onderdelen binnen datzelfde begrotingsprogramma;
- Indien er kosten gemaakt moeten worden voor nieuwe opgaven en nieuw beleid dan zullen hiervoor oude opgaven gerealiseerd en beëindigd moeten zijn, ingeleverd moeten worden en/of oud beleid moeten verdwijnen;
- Bij behandeling van nieuwe beleidsvoorstellen wordt een gedegen financiële en sluitende onderbouwing aangeleverd waarbij ingegaan is op de dekking van het voorstel, de effecten ten aanzien van de exploitatie en indien van toepassing de langjarige beheer- en onderhoudskosten;
- Delfland gaat een restrictief beleid voeren met betrekking tot het activeren van kosten voor waterbeheer en waterzuivering;
- Delfland werkt aan het vergroten van het realiteitsgehalte van de begroting.

Ondertekening

Aldus opgemaakt te Delft, op 17 april 2015

Fractievoorzitter van de VVD
mr. M.A. Houtzager

Secretaris van de Algemene Waterschapspartij
ir. G.A. van der Wedden

Fractievoorzitter van het CDA
C. Kuijvenhoven

Fractievoorzitter van Water Natuurlijk
I.J.A. ter Woorst

Fractievoorzitter categorie Bedrijven
mr. P. van den Berg

Fractievoorzitter categorie Ongebouwd
N.J. Dijkshoorn – van Dijk

BIJLAGE 1

Portefeuillverdeling

	VVD, Marcel Houtzager	AWP, Hans Middendorp	Bedrijven / Ongebouwd, Han van Olphen	CDA, Ries Smits	WN, Ingrid ter Woorst	Dijkgraaf, Michiel van Haersma Buma
Locodijkgraaf	1ste loco	2de loco	5de loco	3de loco	4de loco	
Begrotingsprogramma's	Stedelijk waterbeheer & klimaat adaptatie	Watersysteem	Afvalwaterketen en zuiveren	Financien, duurzaamheid en innovatie	Gezond, schoon en zoet water	Organisatie
Accounts	Den Haag Rotterdam Unie van Waterschappen	Midden-Delfland Westland	Maassluis Schiedam Vlaardingen	Delft Rijswijk Leidschendam-Voorburg	Lansingerland Pijnacker-Nootdorp	Provincie Zuid-Holland
		LTO-Glaskracht (West en Oost) ONW Visstandbeheercommissie's Stichting Monsterse sluis	Federatie Broekpolder ROSA NAD	Kenniscentra Delft	Vockestaert LTO Delflands Groen Natuurmonumenten Zuid Hollands Landschap Midden-Delfland vereniging Recreatieschappen/GZH Havenbedrijf Rotterdam	BOWPZ/VZH
Taken	Waterveiligheid Verbetering en onderhoud waterkeringen Stedelijk waterbeheer Coördinatie waterplannen Ruimtelijke ordening Klimaatadaptatie Regulering (vergunningverlening) Handhaving Beheer Communicatie	Waterkwantiteit Peilbesluiten en peilbeheer Onderhoud watersysteem Grondwater Voorkomen wateroverlast Ecologische waterkwaliteit Kader Richtlijn water Vismigratie Vaarwegbeheer Regulering (vergunningverlening) Handhaving Beheer Communicatie	Afvalwater en zuivering Riolering (GRP) Afvalwaterketen Sluiten kringloop (Technologie op zuiveringen voor grondstoffen, energie en water) Beheer Communicatie	Financiën (gehele P&C-cyclus) Belastingheffing en invordering Financieel beleid Vastgoed beheer Economisch beheer van eigendommen Monumenten en archeologie Verminderen regeldruk Coördinatie duurzaamheid* Coördinatie innovatie* Communicatie	Chemische waterkwaliteit Gebiedsgericht meten Zwemwater Zoetwater Sluiten kringloop (beleidsintegratie grondstoffen, energie en water) Watersysteemanalyses Lokale knelpunten Regulering (vergunningverlening) Handhaving (gebiedsgerichtmeten) Coördinatie van beheer* Communicatie	Voorzitter algemeen bestuur Voorzitter dagelijks bestuur Bedrijfsorganisatie Juridische zaken Internationale betrekkingen Huisvesting Calamiteitenzorg Representatie Coördinatie regulering* Coördinatie handhaving* Coördinatie communicatie*
plannen van derden	A4 Blankenburgverbinding A13/16 Hoekse Lijn Scheveningen-Haven/Kustzone	Rotterdamse baan			Waalpark Poelzone	
Projecten					Bergboezem Berkel Alternatief afvoertracé Slinksloot Waterharmonica	Waterbeheerplan 5
Vergezichten	De beste dijk is een bebouwde dijk	Overall kun je zwemmen	Afvalwater kan je drinken	Delfland energie neutraal	Doe meer met waterbeheer	Heilige huisjes werpen we graag omver
Samenwerkingen (verbonden partijen) GR, PPS en overige	Kosten voor gemene rekening muskusrattenbestrijding Gemeenschappelijke regeling beheer grondwaterontrekking Delft noord	Holding IOPW NV	PPS AHR/Defluent Gemeenschappelijke regeling slibverwerking Voorzitter regeling beheer grondwaterontrekking Delft Noord	Gemeenschappelijke regeling Regionale Belastinggroep Nederlandse waterschapsbank Gemeenschappelijke regeling het waterschapshuis	Gemeenschappelijke regeling Aquon	Vereniging van Zuid-hollandse waterschappen Unie van waterschappen ledenvergadering
Unie van waterschappen	Commissie waterkeringen	Commissie watersysteem	Commissie waterkwaliteit en emissies	Commissie bestuur, communicatie en financien	Commissie waterkwaliteit en emissies	Commissie internationaal (cinter)

* betreft coördinatie; elke portefeuille is verantwoordelijk voor eigen communicatie, handhaving, innovatie, duurzaamheid en beheer